การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

An Educational Needs Assessment for a Bachelor of Nursing Science Program in Nursing Graduates from Boromarajonani College of Nursing Nakhon Phanom, Nakhonphanom University

กมลนัทธ์ คล่องดี[1], อัจฉราพร ปิติพัฒน์[1*], ชฎารัตน์ แก้วเวียงเดช[1], เจริญชัย หมื่นห่อ[1], วิภาวรรณ สีหาคม[1], และ จุรีรัตน์ กอเจริญยศ[2]

Kamonnat Klongdee[1], Audcharaporn Pitipat[1*], Chadarat Kaewviengdach[1], Charoenchai Muenhor[1], Vipawan Sehakom[1], and Chureerat Korcharoenyos[2]

[1]วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม, [2]คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร

[1]Boromarajonani College of Nursing Naknon Phanom, Nakhonphanom University, [2]Faculty of Nursing, Rajamangala University of Technology Isan Sakon Nakhon Campus

(Received: December 26, 2025; Revised: April 24, 2026; Accepted: April 28, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 156 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบราคของแบบประเมินตามสภาพที่เป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น เท่ากับ 0.95 และ 0.98 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยเรียงดัชนี จากมากไปหาน้อย โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ควรได้รับการพัฒนา 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($PNI_{modified}$ = 0.37), 2) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($PNI_{modified}$ = 0.25) และ 3) ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา ($PNI_{modified}$ = 0.24) เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนสูงสุด ได้แก่ ความเพียงพอของร้านค้าหรือโรงอาหาร รองลงมา คือ ความเพียงพอของพื้นที่สำหรับการทำงานนอกเวลาเรียน และความเหมาะสมของห้องเรียนกับการเรียนการสอน ตามลำดับ ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าควรมีการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเร่งพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาหลักสูตรโดยเพิ่มรายวิชาเลือกที่หลากหลาย ปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลให้มีความโปร่งใสและยุติธรรม และส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาด้านภาษาอังกฤษและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น, การจัดการศึกษา, หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding author: Audcharaporn Pitipat, e-mail:fb_audcharaporn@npu.ac.th)

Abstract

This survey aimed to assess and prioritize educational needs for a Bachelor of Nursing Science program in nursing graduates from Boromarajonani College of Nursing Nakhon Phanom. The sample consisted of 156 nursing graduates in academic year 2024 from Boromarajonani College of Nursing Naknon Phanom. The research instrument was the Educational Need Assessment questionnaire with an Item-Objective Congruence (IOC) index ranging from 0.67 to 1.00, and alpha coefficients of 0.95 and 0.98 for the degree of success and importance scales, respectively. Descriptive statistics and $PNI_{Modified}$ formula were used to analyze data.

The findings revealed that the three most urgent needs were: 1) facilities ($PNI_{modified}$ = 0.37), 2) educational support ($PNI_{modified}$ = 0.25), and 3) curriculum and course contents ($PNI_{modified}$ = 0.24). When considering individual items, the most urgent needs was adequate shops/cafeterias, followed by sufficient workspace beyond instructional hours, and appropriate classroom for teaching and learning, respectively. The findings indicate the need for systematic educational management development, prioritizing infrastructure improvements, curriculum enhancement through diverse elective course, transparent and equitable assessment systems, and student development in English language proficiency and entrepreneurial skills.

Keywords: Needs Assessment, Educational Management, Bachelor of Nursing Science Program

บทนำ

การจัดการศึกษาทางการพยาบาลในปัจจุบันเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และความคาดหวังที่สูงขึ้นของผู้ใช้บริการและสังคม (World Health Organization [WHO], 2020) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ และการเพิ่มขึ้นของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคเฝ้าระวังต่างๆ รวมทั้งปัญหาด้านสุขภาพจิตและการใช้สารเสพติด (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2567) นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2565 คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ประกาศมาตรฐานเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Education: OBE) โดยสถาบันการศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านความรู้และคุณธรรม พร้อมใช้ชีวิตในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก มีทักษะในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพ และสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมในทุกระดับ (ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565)

ปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม จัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) ที่มีความสอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศ

กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระดับวิชาชีพ พ.ศ. 2560 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และระเบียบมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2562 (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพม มหาวิทยาลัยนครพนม, 2564) และ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Improvement plan) ปีการศึกษา 2567 ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามหลักการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ และเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance [AUN-QA]) เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษาให้เทียบเท่าระดับสากล นอกจากนี้ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ยังได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 BCNNA: Accuracy & Advocacy มุ่งผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความแม่นยำในทักษะวิชาชีพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 BCNNI: Innovation & Impact พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมสุขภาพเพื่อแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 BCNNX: Cross-disciplinary & Competence บริการวิชาการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพชุมชนและพัฒนาบุคลากรทางสุขภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 4 BCNNH: Heart & Harmony บริหารจัดการองค์กรด้วยแนวคิด “เอาหัวใจมาใส่ในงานและสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร” และยุทธศาสตร์ที่ 5 BCNNS: Synergy & Spotlight สร้างเครือข่ายศิษย์เก่าและส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กร (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม, 2567) การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาและยุทธศาสตร์ดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม สามารถบรรลุเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของระบบสุขภาพและความต้องการของประชาชน

ประเด็นสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ การพัฒนาหลักสูตรที่มีคุณภาพ สถาบันการศึกษาจะต้องมีการกำหนดปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากนั้นจึงนำสู่การปฏิบัติและการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) โดยเฉพาะหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่จำเป็นจะต้องพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน ผู้ใช้บัณฑิต หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) จึงเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรที่จะช่วยให้ทราบช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และการออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของสังคมและวิชาชีพอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการศึกษาอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้มีคุณภาพต่อไป

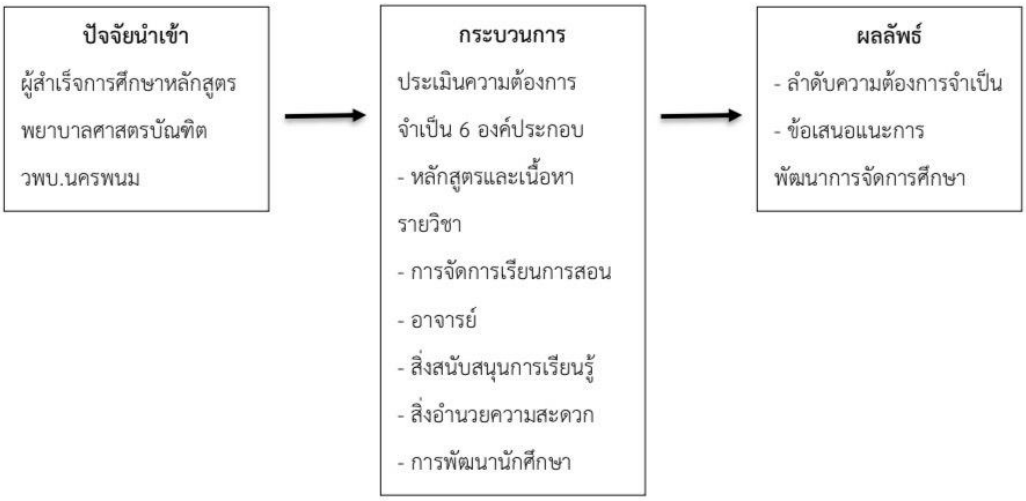
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม

2. เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยอ้างอิงกรอบการประเมินของ เมษา นวลศรี และคณะ (2564) ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการพัฒนานักศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรและเกณฑ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) และเมื่อได้ข้อมูลจากการประเมินแล้ว จะนำมาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI modified) ของนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) เพื่อระบุองค์ประกอบที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนและนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป สามารถแสดงกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 172 คน โดยผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้ประชากรทุกคน จำนวน 172 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 172 ฉบับ เมื่อตรวจสอบแบบสอบถามได้คัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก 16 ฉบับ จึงเหลือแบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 156 ฉบับ คิดอัตราการตอบกลับเป็นร้อยละ 90.70 เมื่อพิจารณาความเพียงพอของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ซึ่งกำหนดว่าประชากรจำนวน 172 คน ควรมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามอย่างน้อย 120 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ตามเกณฑ์การคัดเข้า คือ 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2567 2) สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้เข้าใจ 3) ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (เมษา นวลศรี และคณะ, 2564) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ และอายุ

ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน โดยมีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 51 ข้อ ครอบคลุมประเด็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านอาจารย์ 4) ด้านสิ่งสนับสนุน 5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ 6) ด้านการพัฒนานักศึกษา มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ชนิดแบบตอบสนองคู่ (Dual - response format) ตั้งแต่ 1 - 5 มีการให้คะแนน คือ 5 คะแนน หมายถึง สภาพที่ท่านเป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และ สภาพที่ท่านคาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น มากที่สุด 4 คะแนน หมายถึง สภาพที่ท่านเป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และสภาพที่ท่านคาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น มาก 3 คะแนน หมายถึง สภาพที่ท่านเป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และสภาพที่ท่านคาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น ปานกลาง 2 คะแนน หมายถึง สภาพที่ท่านเป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และสภาพที่ท่านคาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น น้อย และ 1 คะแนน หมายถึง สภาพที่ท่านเป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และสภาพที่ท่านคาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น น้อยที่สุดหรือไม่มี และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแปลผลสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น โดยคิดจากค่าเฉลี่ย คือ 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็นน้อยที่สุด 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็นน้อย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็นปานกลาง 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็นมาก และ 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็นมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะนำแบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมของเนื้อหา รวมถึงความชัดเจนของการใช้ภาษา ซึ่งการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Item Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ได้รับการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ประจำปีการศึกษา 2566 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบราค (Cronbach’s Alpha Coeffcient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินตามสภาพที่เป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น เท่ากับ 0.95 และ 0.98 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เมื่อได้รับการรับรองงานวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนครพนมแล้ว ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย การพิทักษ์สิทธิ ของกลุ่มตัวอย่างขณะเข้าร่วมโครงการวิจัย

2. ภายหลังเมื่อได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติ จากนั้นสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมงานวิจัย ชี้แจงถึงสิทธิในการเข้าร่วมศึกษาวิจัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย แจ้งระยะเวลาในการทำวิจัย พร้อมนัดหมายวันเวลาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมการวิจัย เซ็นยินยอมรับทราบข้อตกลงและยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3. เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน 2568 โดยใช้แบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ

5. นำข้อมูลที่ได้รับไปวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นำมาแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นตามสภาพที่ท่านเป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพที่ท่านคาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการประเมินและจัดลำดับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ท่านเป็นอยู่/มีอยู่จริงในปัจจุบัน (What is) และสภาพที่ท่านคาดหวัง/คิดว่า

น่าจะเป็น (What should be) จากนั้นนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยเรียงดัชนี จากมากไปหาน้อย โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNImodified) จากสูตรดังต่อไปนี้

$$PNImodified = (I - D) /D$$

โดย PNImodified หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ได้รับการปรับปรุง โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด และ D (Degree of success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

จริยธรรมวิจัย/การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนครพนม เอกสารรับรองเลขที่ 79/2568 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2568 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัย ได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และสิทธิของกลุ่มตัวอย่างก่อนลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดเป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 156 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 92.31 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.10 มีอายุ 22 ปี

ข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 156 ราย พบว่า สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยภาพรวมพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ ด้านอาจารย์ (Mean=4.07, S.D.=0.56) รองลงมาได้แก่ ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา (Mean=3.65, S.D.=0.61) และด้านการพัฒนานักศึกษา (Mean=3.58, S.D.=0.69) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (Mean=3.24, S.D.=0.66) ส่วนสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยภาพรวมพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Mean=4.54, S.D.=0.50) รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา (Mean=4.53, S.D.=0.47) และด้านการพัฒนานักศึกษา (Mean=4.38, S.D.=0.58) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน (Mean=3.55, S.D.=0.61)

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาที่มีอยู่จริงด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.37 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.25

และด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชามีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.24 ตามลำดับ และทั้งสามด้านดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน แจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ หลักสูตรได้รับ การยอมรับจากหน่วยงานภายนอก หรือผู้ใช้บัณฑิต (Mean=4.07, S.D.=0.85) รองลงมาได้แก่ รายวิชา ในหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะและนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ (Mean=3.98, S.D.=0.86) และหลักสูตรที่เข้าศึกษามีเนื้อหาวิชาเหมาะสมและทันสมัย (Mean=3.83, S.D.=0.72) ตามลำดับ ส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักสูตรมีรายวิชาเลือกให้เรียนอย่างหลากหลาย (Mean=2.92, S.D.=1.09) ส่วนสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ หลักสูตรมีวิธีการที่จะช่วยให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนด (Mean=4.72, S.D.=0.54) รองลงมา ได้แก่ รายวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะและนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ (Mean=4.69, S.D.=0.54) และหลักสูตรได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก หรือผู้ใช้บัณฑิต (Mean=4.59, S.D.=0.62) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักสูตรมีรายวิชาเลือกให้เรียนอย่างหลากหลาย (Mean=4.39, S.D.=0.70)

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาที่มีอยู่จริงด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา ได้แก่ หลักสูตรมีรายวิชาเลือกให้เรียนอย่างหลากหลาย $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.50 หลักสูตรมีวิธีการที่จะช่วยให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามเวลที่กำหนด $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.37 และหลักสูตรมีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของนักศึกษา $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.27 ตามลำดับ และทั้งสามข้อดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ของสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ (Mean=3.94, S.D.=0.82) รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ (Mean=3.79, S.D.=0.82) และการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีมีความเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา (Mean=3.74, S.D.=0.87) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้อยากเรียนรู้(Mean=3.19, S.D.=0.86) ส่วนสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็นตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมและโปร่งใส (Mean=4.60, S.D.=0.60) รองลงมาได้แก่ การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีมีความเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา (Mean=4.59, S.D.=0.62) และ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Mean=4.57, S.D.=0.62) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ คุณค่าของชิ้นงาน/ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ (Mean=4.26, S.D.=0.77)

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาที่มีอยู่จริงด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมและโปร่งใส $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.40 การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้อยากเรียนรู้ $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.39 และความเหมาะสมของวิธีการจัดการเรียนการสอน $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.32 ตามลำดับ และทั้งสามข้อดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา

3. ด้านอาจารย์ เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ของสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านอาจารย์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีคุณวุฒิตรงหรือสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน (Mean=4.44, S.D.=0.69) รองลงมา ได้แก่ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในวงวิชาการและวิชาชีพ (Mean=4.40, S.D.=0.68) และมีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางวิชาการ (Mean=4.29, S.D.=0.75) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและยุติธรรม (Mean=3.51, S.D.=1.06) ส่วนสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านอาจารย์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางวิชาการ (Mean=4.72, S.D.=0.55) รองลงมา ได้แก่ มีความรัก เมตตาต่อศิษย์ และมีจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ (Mean=4.70, S.D.=0.61) และเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในวงวิชาการและวิชาชีพ (Mean=4.69, S.D.=0.60) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับ สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับนักศึกษาได้เข้าใจ (Mean=4.69, S.D.=0.59) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าอย่างเหมาะสม (Mean=4.47, S.D.=0.69)

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาที่มีอยู่จริงด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของด้านอาจารย์ ได้แก่ มีเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและยุติธรรม $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.33 สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับนักศึกษาได้เข้าใจ มีดัชนี $PNI_{modified}$ เท่ากัน มีความรัก เมตตาต่อศิษย์ และมีจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ คือมี $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.19 และ มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าอย่างเหมาะสม $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.17 ตามลำดับ และทั้งสามข้อดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา

4. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้แก่นักศึกษา (Mean=3.72, S.D.=0.95) รองลงมาได้แก่ สื่อการสอน/เทคโนโลยี ที่ใช้ประกอบการเรียนมีความทันสมัย (Mean=3.58, S.D.=0.80) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบรรยากาศโดยรวมของวิทยาลัยฯ เอื้อต่อการเรียนรู้ (Mean=3.33, S.D.=0.86) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานที่ทำงานนอกเวลาเรียน

สำหรับนักศึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอ (Mean=2.69, S.D.=1.04) ส่วนสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีสัญญาณเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตแบบไร้สาย (Wifi) ครอบคลุมพื้นที่ของวิทยาลัยฯ (Mean=4.72, S.D.=0.49) รองลงมา ได้แก่ หนังสือ/ตำรา/เอกสาร/สื่อการเรียนรู้ในห้องสมุดเพียงพอและทันสมัย (Mean=4.68, S.D.=0.53) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบรรยากาศโดยรวมของวิทยาลัยฯ เอื้อต่อการเรียนรู้ (Mean=4.65, S.D.=0.58) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้แก่นักศึกษา (Mean=4.58, S.D.=0.62)

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาที่มีอยู่จริงด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่ทำงานนอกเวลาเรียนสำหรับนักศึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอ $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.72 ห้องเรียนมีสภาพและขนาดที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.54 และหนังสือ/ตำรา/เอกสาร/สื่อการเรียนรู้ในห้องสมุดเพียงพอและทันสมัย $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.51 ตามลำดับ และทั้งสามข้อดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา

5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยฯ ที่มีข้อมูลที่นักศึกษาต้องการครบถ้วนและเข้าถึงง่าย (Mean=3.79, S.D.=1.00) รองลงมาได้แก่ มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ถูกต้องและทันสมัย (Mean=3.71, S.D.=0.91) และมีการดูแลสวัสดิการการรักษาพยาบาลสำหรับนักศึกษา (Mean=3.53, S.D.=1.01) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีร้านค้า/ โรงอาหาร/ร้านสะดวกซื้อให้บริการอย่างเพียงพอ (Mean=2.24, S.D.=0.92) ส่วนสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีการจัดหอพักที่ปลอดภัยให้แก่นักศึกษาเพียงพอกับความต้องการ (Mean=4.62, S.D.=0.58) รองลงมา ได้แก่ มีการดูแลสวัสดิการการรักษาพยาบาลสำหรับนักศึกษา (Mean=4.56, S.D.=0.63) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับมีเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยฯ ที่มีข้อมูลที่นักศึกษาต้องการครบถ้วนและเข้าถึงง่าย (Mean=4.56, S.D.=0.67) และมีร้านค้า/โรงอาหาร/ร้านสะดวกซื้อให้บริการอย่างเพียงพอ (Mean=4.55, S.D.=0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ถูกต้องและทันสมัย (Mean=4.47, S.D.=0.58)

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาที่มีอยู่จริงด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ มีร้านค้า/โรงอาหาร/ร้านสะดวกซื้อให้บริการอย่างเพียงพอ $PNI_{modified}$ เท่ากับ 1.03 มีการจัดหอพักที่ปลอดภัยให้แก่นักศึกษาเพียงพอกับความต้องการ $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.44 และมีความสะดวกของสถานที่ติดต่อประสานงาน $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.37 ตามลำดับ และทั้งสามข้อดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา

6. ด้านการพัฒนานักศึกษา เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านการพัฒนานักศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม (Mean=3.87, S.D.=0.81) รองลงมาได้แก่ มีการส่งเสริมด้านจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (Mean=3.85, S.D.=0.91) และมีการพัฒนานักศึกษาให้เป็นวิศกรสังคม (ช่วยเหลือ/ทำประโยชน์ให้สังคม) (Mean=3.74, S.D.=1.05) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการพัฒนาด้านทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา (Mean=3.18, S.D.=1.04) ส่วนสภาพที่คาดหวัง/คิดว่าน่าจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ด้านการพัฒนานักศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ มีการพัฒนาทักษะด้านอาชีพให้กับนักศึกษา (Mean=4.46, S.D.=0.68) รองลงมา ได้แก่ มีการพัฒนานักศึกษาให้เป็นวิศกรสังคม (ช่วยเหลือ/ ทำประโยชน์ให้สังคม) (Mean=4.41, S.D.=0.77) และมีการส่งเสริมด้านจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (Mean=4.40, S.D.=0.77) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษา (Mean=4.26, S.D.=0.75)

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาที่มีอยู่จริงด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของด้านการพัฒนานักศึกษา ได้แก่ มีการพัฒนาด้านทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.37 มีการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษา $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.27 และมีการส่งเสริมกิจกรรมของนักศึกษา เช่น การก่อตั้งชมรม ห้องชมรม งบสนับสนุนกิจกรรม เป็นต้น $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.26 ตามลำดับ และทั้งสามข้อดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพที่คาดหวัง/สภาพที่ควรจะเป็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการศึกษาในหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา ที่มีความคาดหวังในระดับสูง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาในหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น ทั้งนี้ แม้ว่าด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านการจัดการเรียนการสอน จะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ก็ยังมีประเด็นที่สามารถนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นได้ การพัฒนาและปรับปรุงการ จัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จึงควรดำเนินการไปพร้อมๆ กันทั้ง 6 ด้าน อย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวม และตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างแท้จริง

ความต้องการที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความเพียงพอของร้านค้า โรงอาหาร หรือร้านสะดวกซื้อ ความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่ทำงานนอกเวลาเรียน และความเหมาะสมของสภาพและขนาดห้องเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของพิศสมัย อรทัย และ ศรีเวียงแก้ว เต็งเกียรติ์ตระกูล (2554) ที่ประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ในบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี พบว่าความต้องการจำเป็นด้านการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนา 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวก

เช่น หอพัก ระบบคูปองอาหาร เป็นต้น ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ห้องเรียน เป็นต้น และด้านการบริการจัดการ เช่น การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตร เป็นต้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการประเมินหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาพยาบลหลายแห่ง ซึ่งมีการประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น คือ ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล โสตทัศนูปกรณ์ ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เป็นต้น (ณรงค์กร ชัยวงศ์, ณิชาภัทร มณีพันธ์ และนธภร วิโสรัมย์, 2566; พรทิพย์ อนันตกุล และพวงผกา อินทร์เอี่ยม, 2567; รุ่งทิวา หวังเรืองสถิต และอัญชลี แก้วสระศรี, 2566; สุภาวดี เครือโชติกุล และคณะ, 2559) การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยฯ ที่นักศึกษาต้องเรียนภาคทฤษฎีในพื้นที่ของวิทยาลัยฯ ทั้งหมด และมีการสอนภาคปฏิบัติที่ต้องใช้ห้องปฏิบัติการเสมือนจริงร่วมกับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงบนหอผู้ป่วย ทำให้นักศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในวิทยาลัยฯ ประกอบกับตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นมา วิทยาลัยฯ เปิดรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเพิ่มขึ้น จากปีการศึกษาละ 150 คน เป็นปีการศึกษาละ 170 - 180 คน ร่วมกับตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 มีสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้วิทยาลัยฯ เริ่มจัดให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในห้องปฏิบัติการพยาบาล โดยใช้สถานการณ์เสมือนจริง และมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่บางส่วนเป็นห้องปฏิบัติการพยาบาลเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดังกล่าว ในขณะที่โครงสร้างพื้นฐานโดยรวมยังคงเดิม จึงส่งผลกระทบต่อพื้นที่ใช้สอยของวิทยาลัยฯ ทั้งในด้านห้องเรียนและพื้นที่สำหรับทำงานนอกเวลา ตลอดจนความเพียงพอของร้านค้าและบริการ นอกจากนี้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกภาคปฏิบัติที่มีการฝึกภาคปฏิบัติที่แหล่งฝึกภายนอกวิทยาลัยฯ ยังส่งผลให้การใช้บริการร้านค้าไม่สม่ำเสมอ กระทบต่อความอยู่รอดของผู้ประกอบการ และกลายเป็นปัญหาวงจรที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา

จากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ประเด็นที่ 1 BCNNA ที่มุ่งผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความแม่นยำในทักษะวิชาชีพ สร้างคุณค่าต่อสังคม และตอบสนองความขาดแคลนทางทางวิชาชีพทั้งในระดับชาติและนานาชาติ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม, 2567) และทิศทางกลยุทธ์และนโยบายของสภาการพยาบาล ทิศทางกลยุทธ์ที่ 2 เกี่ยวกับการเพิ่มการผลิตพยาบาลให้มีจำนวนเพียงพอ มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของระบบสุขภาพ (สภาการพยาบาล, 2565) สะท้อนให้เห็นว่า การจัดสรรทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและมีคุณภาพ ตามความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนทั้ง 3 ด้าน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนานักศึกษาพยาบาล การมีพื้นที่เรียนรู้ที่เหมาะสม ทั้งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และพื้นที่ศึกษาค้นคว้าจะช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกทักษะทางการพยาบาลได้อย่างเต็มศักยภาพ พัฒนาความแม่นยำในวิชาชีพ และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน ดังที่ พิชฌาย์วีร์ สินสวัสดิ์ และเบญจวรรณ พิททาร์ด (2016) พบว่าลักษณะทางกายภาพของสภาพแวดล้อมการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล สอดคล้องกับสุดกัญญา ปานเจริญ , นิธิมา สุภารี และสุภาเพ็ญ ปาณะวัฒนพิสุทธิ์ (2020) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลอีกด้วย ในขณะเดียวกัน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตภายในสถาบัน โดยเฉพาะการมีร้านค้าและร้านสวัสดิการที่เพียงพอ เข้าถึงได้ง่าย และมีราคาเหมาะสม ก็เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ไม่อาจมองข้าม เนื่องจากเมื่อนักศึกษาได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอแล้ว ย่อมสามารถทุ่มเทเวลาและสมาธิให้กับการเรียนรู้

ได้อย่างเต็มที่ ดังที่ Cockerham, Camel, James และ Neill (2021) ชี้ให้เห็นว่านักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อภาวะความไม่มั่นคงทางอาหาร (food insecurity) โดยกลุ่มที่ประสบภาวะดังกล่าวมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่านักศึกษาที่มีความมั่นคงทางอาหารอย่างมีนัยสำคัญ การสนับสนุนนักศึกษาพยาบาลอย่างรอบด้าน ทั้งในมิติของพื้นที่เรียนรู้และปัจจัยดำรงชีวิต จึงเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้สถาบันการศึกษาพยาบาลสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ พร้อมรับใช้สังคมและตอบสนองความต้องการของระบบสุขภาพทั้งในระดับชาติและนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น ตามความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพของประเทศ และเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ 4 BCNNH ในการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและเอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ การขาดแคลนพื้นที่และสิ่งสนับสนุนพื้นฐาน เช่น ร้านค้า พื้นที่ทำงาน และห้องเรียนที่เหมาะสม อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้และการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญตามนโยบายของสภาการพยาบาลที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้มีสมรรถนะวิชาชีพและทักษะศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยควรให้ความสำคัญกับการจัดพื้นที่ที่หลากหลายให้เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ได้แก่ พื้นที่การทำงานกลุ่ม พื้นที่สำหรับค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง และพื้นที่สำหรับพักผ่อน การพัฒนาในมิติดังกล่าว จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เพิ่มความพึงพอใจ ลดความเครียดจากสภาพแวดล้อม และเสริมสร้างสุขภาวะที่ดีของนักศึกษา อีกทั้ง ยังช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบัน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านการศึกษาพยาบาล และสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพและความต้องการของสังคมได้อย่างยั่งยืน

การนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่าความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ทั้งนี้พัฒนาการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ควรมีการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน โดยเร่งพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การจัดหาร้านค้าและโรงอาหารที่เพียงพอ การจัดพื้นที่ทำงานนอกเวลาเรียน การปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรโดยเพิ่มรายวิชาเลือกที่หลากหลาย ปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลให้มีความโปร่งใสและยุติธรรม และส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาด้านภาษาอังกฤษและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นไปตามมาตรฐาน AUN-QA

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นโดยเพิ่มเติมรายละเอียดให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาในฐานผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงของวิทยาลัยฯ ต่อไป และควรมีการศึกษาในกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น เช่น กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในด้านการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ณรงค์กร ชัยวงศ์, ณิชาภัทร มณีพันธ์, และ นธภร วิโสรัมย์. (2566). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรใหม่ 2561) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 15 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม* (น. 976–988). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. สืบค้นจาก https://publication.npru.ac.th/jspui/handle/123456789/1973

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565. (9 กันยายน 2565). *ราชกิจจานุเบกษา, 139* (ตอนพิเศษ 212 ง), หน้า 11 - 20. สืบค้นจาก https://www.ops.go.th/th/role/edu-standard/item/6942-2022-07-22-03-17-22

พรทิพย์ อนันตกุล, และ พวงผกา อินทร์เอี่ยม. (2567). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2562 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. *วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, 25*(48), 10-20. สืบค้นจาก https://share.google/dMELpDCik4Z9n8QM0

พิชฌาย์วีร์ สินสวัสดิ์, และ เบญจวรรณ พิททาร์ต. (2016). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. *วารสารพยาบาลเกื้อการุณย์, 23*(1), 7–20. สืบค้นจาก https://he01.tci-thaijo.org/index.php/kcn/article/view/62038

พิศสมัย อรทัย, และศรีเวียงแก้ว เต็งเกียรติ์ตระกูล. (2554). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลรามาธิบดี. *Nursing Research and Innovation Journal, 17*(3), 463-477. สืบค้นจาก https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RNJ/article/view/9051

เมษา นวลศรี, กุลชาติ กันธุวรกุล, นริศรา จริยะพันธุ์, นิติกร อ่อนโยน, ศิริขวัญ บุญธรรม, สุชาวดี สมสำราญ, และวิษณุ สุทธิวรรณ. (2564). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 6*(6), 34 - 51. สืบค้นจาก https://so02.tci-thaijo.org /index.php/JRKSA/article/view/248505

รุ่งทิวา หวังเรืองสถิต และ อัญชลี แก้วสระศรี. (2566). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช. *วารสารวิจัยการพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพ, 15*(1), 236-253. สืบค้นจาก https://he01.tci-thaijo.org/index.php/unc/article/view/263864

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม. (2564). *หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564)*. สืบค้นจาก https://shorturl.asia/mj6By

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม. (2567). *แผนการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2567 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม*. สืบค้นจาก https://shorturl.asia/9NK1v

สภาการพยาบาล. (2565). *แผนกลยุทธ์การพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2565-2569* (ISBN 978-616-8012-25-3). สภาการพยาบาล. สืบค้นจาก https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/NM%20Strategic%20Plan.pdf

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2567). *รายงานภาวะสังคมไทยไตรมาส 3/2567*. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2567, จาก https://www.nesdc.go.th/

สุดกัญญา ปานเจริญ, นิธิมา สุภารี, และ สุภาเพ็ญ ปาณะวัฒนพิสุทธิ์. (2020). ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ, 14*(1), 1–10. สืบค้น จาก https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JHR/article/view/184838

สุภาวดี เครือโชติกุล, มยุรา นพพรพันธุ์, สฤษฎิ จันทร์หอม, วราภา สิทธาภิรมย์, และ กิติยา สมุทรประดิษฐ์. (2559). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555) ของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์. *วารสารวิทยาลัยเซนต์หลุยส์, 3*(3), 18-30. สืบค้นจาก https://he01.tci-thaijo.org/index.php/slc/article/ view/221779

สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cockerham, M., Camel, S., James, L., & Neill, D. (2021). Food insecurity in baccalaureate nursing students: A cross-sectional survey. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing, 37*(2), 249–254. https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2020.12.015

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607-610. doi: 10.1177/001316447003000308

World Health Organization. (2020). *State of the world's nursing 2020: Investing in education, jobs and leadership*. World Health Organization. https://apps.who.int/iris/handle/10665/331677